

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DKK-1.421.10.2022.JBG

Warszawa, 7 czerwca 2022 r.

DECYZJA nr DKK – 136/2022

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j.t. Dz. U. z 2021 r., poz. 275), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wydaje zgodę na dokonanie koncentracji**, polegającej na przejęciu przez PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie kontroli nad Collfield Investments sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie.

UZASADNIENIE

W dniu 1 kwietnia 2022 r. wpłynęło do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes Urzędu” lub „organ antymonopolowy”) zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu przez PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej „PGE EO” lub „Zgłaszający”) kontroli nad Collfield Investments sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie (dalej „Collfield”).

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki, uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j.t. Dz. U. z 2021 r., poz. 275 - dalej „ustawa o ochronie

konkurencji” lub „ustawa antymonopolowa”), przy czym łączny obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tych przedsiębiorców przekroczył równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy *antymonopolowej*,

- przejęcie kontroli nad przedsiębiorcą jest jednym ze sposobów koncentracji określonym w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy *antymonopolowej*,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wyłączających obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, wymienionych w art. 14 ustawy *antymonopolowej*,

zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w niniejszej sprawie, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (j.t. Dz. U. z 2021 r., poz. 735), Prezes Urzędu powiadomił Zgłaszającego pismem z 8 kwietnia 2022 r.

Aktywny uczestnicy koncentracji

PGE EO – należy do grupy kapitałowej (dalej „Grupa PGE”), na czele której stoi PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej „PGE”), będąca spółką publiczną, kontrolowaną przez Skarb Państwa (57,39% akcji). Akcje PGE notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Grupa PGE jest zintegrowanym pionowo przedsiębiorstwem energetycznym koncentrującym swoją działalność na wytwarzaniu i obrocie energią elektryczną oraz ciepłem w Polsce. Grupa PGE działa również na polskim rynku dystrybucji energii elektrycznej i w mniejszym zakresie na rynku dystrybucji ciepła.

Działalność Grupy PGE jest obecnie zorganizowana w następujących podstawowych segmentach operacyjnych:

- **Energetyka Konwencjonalna** – przedmiotem działalności segmentu jest wydobycie węgla brunatnego, produkcja energii elektrycznej i ciepła w źródłach konwencjonalnych. Jednostką dominującą w ramach segmentu Energetyka Konwencjonalna jest spółka PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie.
- **Ciepłownictwo** – przedmiotem działalności segmentu jest wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w źródłach kogeneracyjnych oraz przesył i dystrybucja ciepła. Jednostką dominującą segmentu Ciepłownictwo jest PGE Energia Ciepła S.A. z siedzibą w Warszawie.

- **Energetyka Odnawialna** – przedmiotem działalności segmentu jest wytwarzanie energii elektrycznej w jednostkach wytwórczych wykorzystujących źródła odnawialne i elektrowniach szczytowo-pompowych oraz świadczenie usług systemowych. Głównymi podmiotami tego segmentu są PGE EO oraz PGE Baltica sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.
- **Obrót** – przedmiotem działalności segmentu jest:
 - a) sprzedaż i zakup energii elektrycznej oraz gazu na krajowym i zagranicznym rynku hurtowym, obrót uprawnieniami do emisji CO₂ oraz prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia, a także zakupy i dostawy paliw – działalność w tym obszarze prowadzona jest przez PGE Polską Grupę Energetyczną S.A. z siedzibą w Lublinie,
 - b) sprzedaż energii elektrycznej do odbiorców końcowych oraz świadczenie usług dystrybucyjnych w ramach umów kompleksowych – działalność w tym obszarze realizowana jest przez PGE Obrót S.A. z siedzibą w Rzeszowie.
- **Dystrybucja** – przedmiotem działalności segmentu jest świadczenie usług dostaw energii elektrycznej do odbiorców końcowych za pomocą sieci i urządzeń elektroenergetycznych wysokich, średnich i niskich napięć. Ten segment nadzoruje PGE Dystrybucja S.A. z siedzibą w Lublinie.
- **Gospodarka Obiegu Zamkniętego** – przedmiotem działalności segmentu jest zapewnienie kompleksowej obsługi w zakresie zarządzania ubocznymi produktami spalania (UPS), świadczenie usług w obszarach pomocniczych dla wytwórców energii elektrycznej i ciepła oraz dostaw materiałów na bazie UPS.

Pozostała działalność Grupy PGE obejmuje świadczenie usług przez spółki zależne na rzecz Grupy PGE, obejmujące m.in. organizację pozyskiwania finansowania w formie euroobligacji, usługi informatyczne, księgowo-kadrowe, transportowe, zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz inwestycje w start-up'y.

Należy też wskazać, że Grupa PGE razem z ENEA S.A. z siedzibą w Poznaniu, Energa S.A. z siedzibą w Gdańsku oraz PGNiG Technologie S.A. z siedzibą w Krośnie sprawuje wspólną kontrolę nad Polimex Mostostal S.A. z siedzibą w Warszawie, która stoi na czele grupy kapitałowej Polimex Mostostal. W skład tej grupy wchodzi spółki o profilach:

produkcyjnym i usługowym w sektorze energetycznym, nafta, chemia i gaz, budownictwo przemysłowe, infrastruktura i produkcja.

Grupa PGE osiągnęła w 2021 r. obrót w wysokości ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** euro na świecie w tym ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** euro w Polsce.

Pasywny uczestnik koncentracji

Collfield – jest spółką holdingową, należącą do Vanadium Holdco Limited z siedzibą w Londynie, Zjednoczone Królestwo. Działalność Collfield polega na posiadaniu 100% udziałów w następujących podmiotach: Future Energy sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, która administruje Farmą Wiatrową Józwin zlokalizowaną w gminach Kleczew i Ślesin w województwie wielkopolskim; Radzyn Clean Energy Poland sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, która administruje Farmą Wiatrową Radzyń zlokalizowaną w gminach Radzyń Chełmiński i Wąbrzeźno w województwie kujawsko-pomorskim oraz Elwiatr Pruszyński sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, która administruje Farmą Wiatrową Ścieki zlokalizowaną w gminie Rawa Mazowiecka w województwie łódzkim, dalej zwanymi łącznie „Spółkami Projektowymi”.

Collfield osiągnęła w 2021 r. obrót wyłącznie na terytorium RP - w wysokości ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** euro.

Opis i przyczyny koncentracji

Planowana koncentracja została zgłoszona w trybie art. 13 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy *o ochronie konkurencji* i polega na przejęciu przez Zgłaszającego kontroli nad Collfield oraz zależnymi od niego Spółkami Projektowymi. Podstawą zgłoszenia zamiaru koncentracji jest **[tajemnica przedsiębiorstwa]** dotycząca udziałów w Collfield, na podstawie której Zgłaszający nabędzie 100% udziałów w Collfield i jej spółkach zależnych.

Cel planowanej transakcji wynika ze strategii biznesowej Grupy PGE, której misją jest zapewnianie bezpieczeństwa i rozwoju poprzez niezawodność dostaw, doskonałość techniczną, nowoczesne usługi i partnerskie relacje. Nadrzędnymi celami, które Grupa PGE konsekwentnie realizuje, są budowanie wartości dla akcjonariuszy i kluczowa rola w zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego kraju. Skupione w Collfield aktywa pasują do profilu biznesowego PGE EO, niosąc tym samym potencjał do zwiększenia jej wyników

finansowych. Potencjalne nabycie Collfield traktowane jest przez PGE EO jako najszybszy do zrealizowania sposób na zbilansowany rozwój nieorganiczny, a tym samym długoterminowa inwestycja o charakterze strategicznym.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

W myśl art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

a) rynki wspólne uczestników koncentracji

Collfield poprzez Spółki Projektowe posiada trzy farmy wiatrowe zlokalizowane w województwach wielkopolskim, kujawsko-pomorskim oraz łódzkim o łącznej mocy 84,2 MW. Prowadzą one działalność w zakresie wytwarzania i sprzedaży (wprowadzania do obrotu) energii elektrycznej oraz obrotu zielonymi certyfikatami i w marginalnym zakresie obrotu gwarancjami pochodzenia.

Grupa PGE prowadzi działalność m.in. w zakresie wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej, hurtowego i detalicznego obrotu energią elektryczną oraz jej dystrybucji, obrotu zielonymi, fioletowymi, niebieskimi oraz białymi certyfikatami, obrotu gwarancjami pochodzenia, jak również handlu uprawnieniami do emisji CO₂. Grupa PGE realizuje projekty rozwojowe koncentrujące się na wykorzystaniu energii wiatru, wody oraz słońca (fotowoltaika). Obecnie administruje 4 elektrowniami szczytowo pompowymi o łącznej mocy 1 542,635 MW oraz 29 elektrowniami wodnymi o łącznej mocy 95,757 MW, 17 farmami wiatrowymi o łącznej mocy 688,16 MW oraz 5 elektrowniami fotowoltaicznymi o mocy 4,699 MW.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji prowadzą działalność na następujących rynkach wspólnych: (i) rynek wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej oraz (ii) rynek obrotu zielonymi certyfikatami energetycznymi oraz (iii) rynek obrotu gwarancjami pochodzenia.

Wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu energii elektrycznej

W poprzednich decyzjach zarówno Prezes Urzędu¹, jak i Komisja Europejska² uznali wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu energii elektrycznej, obejmujące energię elektryczną wytwarzaną w elektrowniach, energię elektryczną będącą przedmiotem obrotu na rynku hurtowym i fizycznie importowaną za pośrednictwem interkonektorów, za jeden rynek właściwy, odrębny od innych rynków w sektorze energii elektrycznej (takich jak przesyłanie, dystrybucja i sprzedaż detaliczna). Ponadto rynek właściwy dla wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej nie został dalej podzielony ze względu na źródło jej wytworzenia. Stąd też można uznać, że Zgłaszający oraz Collfield będą działać na tym samym rynku produktowym obejmującym rynek wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej.

Wymiar geograficzny rynku właściwego dla wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej został uznany zarówno przez Prezesa Urzędu, jak i Komisję za krajowy. Wynika to z faktu, że nie istnieją bariery sprzedaży energii elektrycznej w ramach jednego kraju, a jednocześnie polska sieć energoelektryczna nie jest wystarczająco połączona z sieciami sąsiadujących krajów, co uniemożliwiło przyjęcie szerszej geograficznie definicji rynku. Zgłaszający niniejszą koncentrację, powołując się na dotychczasowe orzecznictwo Prezesa Urzędu oraz Komisji Europejskiej nie zakwestionował krajowego wymiaru tego rynku.

Udział Grupy PGE w rynku wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej w Polsce wyniósł w 2020 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wielkości sprzedaży i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wartości sprzedaży. W 2021 r. udział ten wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wielkości sprzedaży i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wartości sprzedaży.

Natomiast udział Spółek Projektowych należących do Collfield w tym rynku nie przekroczył [tajemnica przedsiębiorstwa] % zarówno w 2020, jak i 2021 r., ani pod względem ilości, ani wartości sprzedaży.

Jako swoich największych konkurentów na tym rynku Zgłaszający podał Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu, Tauron Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach oraz Grupę ORLEN.

¹ Decyzje Prezesa Urzędu nr: DKK-60/2019 z 4 marca 2019 r., DKK-70/2018 z 27 kwietnia 2018 r. i DKK-156/2017 z 4 października 2017 r.

² Decyzje Komisji Europejskiej: z 25 lipca 2016 r. w sprawie M.7927 (EPH/ENEL/SE), z 4 grudnia 2008 r. w sprawie M.5366 (Iberdrola Renovables / Gamesa).

Obrót zielonymi certyfikatami

W celu stymulowania rozwoju określonych źródeł wytwarzania energii elektrycznej i wzrostu produkcji energii w tych źródłach wprowadzono system certyfikatów, obejmujących różne źródła wytwarzania energii elektrycznej. Można wyróżnić kilka rodzajów certyfikatów energetycznych, m.in. zielone certyfikaty (wydawane wytwórcom w związku z produkcją energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych), niebieskie certyfikaty (dotyczące energii wytworzonej z biogazu rolniczego) oraz białe certyfikaty (otrzymywane są przez podmioty prowadzące inwestycje mające na celu zmniejszenie ilości zużywanej energii).

Podstawą prawną funkcjonowania rynku zielonych certyfikatów, w istocie kreującą ten rynek w drodze regulacyjnej, jest ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Zgodnie z tą ustawą, określone podmioty (m.in. spółki energetyczne) obowiązane są uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE określoną ilość świadectw pochodzenia energii z (innych niż biogaz rolniczy) odnawialnych źródeł energii (powszechnie nazywanych zielonymi certyfikatami). Certyfikaty te można uzyskać samodzielnie w wyniku wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub nabyć je od innych podmiotów. Obecnie na rynku występuje nadpodaż certyfikatów.

Zgodnie z orzecznictwem Prezesa Urzędu obrót poszczególnymi rodzajami certyfikatów stanowi osobne rynki produktowe³. W aspekcie geograficznym, z uwagi na powiązania rynków obrotu certyfikatami energetycznymi z rynkiem wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej (generalnie certyfikaty przysługują producentom energii elektrycznej z określonych źródeł) oraz szczególne uregulowania tego rynku na poziomie krajowym, należy uznać, iż obejmuje on obszar Polski⁴.

Działalność uczestników koncentracji pokrywa się jedynie na rynku obrotu certyfikatami zielonymi.

Łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku obrotu zielonymi nie przekroczył w 2021 r. ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** %. Udział Grupy PGE wyniósł ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % wartościowo i **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % ilościowo, natomiast udział Spółek Projektowych nie przekroczył **[tajemnica przedsiębiorstwa]** %.

³ Decyzje Prezesa Urzędu nr DKK-1/2011 z 13 stycznia 2011 r., nr DKK-59/2014 z 13 maja 2014 r., nr DKK-159/2018 z 6 września 2018 r.

⁴ Ibidem.

Obrót gwarancjami pochodzenia

W odniesieniu do rynku gwarancji pochodzenia wspomnieć należy, że w jednej ze swoich decyzji Komisja Europejska wskazała, że handel uprawnieniami do emisji CO₂, handel certyfikatami pochodzenia energii elektrycznej oraz handel gwarancjami pochodzenia stanowią odrębne rynki produktowe⁵.

W Polsce system obrotu gwarancjami pochodzenia funkcjonuje w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. *o odnawialnych źródłach energii* (Dz. U. z 2021 r. poz. 610 ze zm. – dalej „Ustawa OZE”). Regulacje polskie w tym zakresie stanowią transpozycję Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, stosownie do której państwa członkowskie zostały zobowiązane zapewnić możliwość zagwarantowania pochodzenia z odnawialnych źródeł energii elektrycznej, zgodnie z obiektywnymi, przejrzystymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami. W tym celu państwa członkowskie zostały zobligowane do wydawania gwarancji pochodzenia na wniosek producenta energii elektrycznej z OZE. Gwarancje pochodzenia stanowią instrument będący elementem systemu informacyjnego, mającego zapewniać odbiorcom końcowym wiedzę na temat tego, z jakich źródeł została wytworzona energia elektryczna, którą zużywają.

W Polsce gwarancje pochodzenia wydawane są przez Urząd Regulacji Energetyki (dalej „URE”) na wniosek wytwórcy o wydanie gwarancji pochodzenia za poszczególne miesiące, okresy kilkumiesięczne lub za cały rok kalendarzowy. Gwarancje pochodzenia są ważne przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania energii elektrycznej, na którą zostały wydane. Treść gwarancji pochodzenia wskazuje datę i miejsce wyprodukowania energii oraz jej źródło, typ oraz moc jednostki wytwórczej. Gwarancje pochodzenia wydawane są w postaci elektronicznej i bezpośrednio przekazywane do rejestru, o którym mowa w art. 124 ust. 1 Ustawy OZE. W Polsce takim systemem jest Rejestr Gwarancji Pochodzenia (dalej także jako „RGP”) prowadzony przez Towarową Giełdę Energii (dalej także jako „TGE”). Należy zaznaczyć, że gwarancje pochodzenia nie są towarem giełdowym, a obrót nimi odbywa się bezpośrednio w rejestrze.

Powtórzyć w tym miejscu należy, że uwarunkowania polskie w zakresie obrotu gwarancjami pochodzenia stanowią transpozycję Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii

⁵ Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie M.8660 (Fortum/Uniper, pkt 114).

ze źródeł odnawialnych. Dyrektywa ta stanowi również podstawę uwarunkowań w innych krajach Unii Europejskiej. W systemie unijnym dyrektywy są aktami wiążącymi poszczególne państwa UE co do celu, jaki został w nich wyrażony. Sposób osiągnięcia danego celu określają poszczególne kraje za pośrednictwem własnych aktów prawnych. Polskie gwarancje pochodzenia są uznawane na zasadzie wzajemności przez inne państwa Unii Europejskiej a funkcjonujące w Polsce uwarunkowania w zakresie obrotu gwarancjami pochodzenia nie różnią się od uwarunkowań występujących w innych państwach Unii Europejskiej. Gwarancje pochodzenia wystawiane przez poszczególne państwa członkowskie Unii Europejskiej podlegają obrotowi handlowemu i mogą być wykorzystywane w całej Unii Europejskiej. Z tego względu Komisja Europejska, uważa, że właściwym rynkiem geograficznym dla rynku gwarancji pochodzenia jest obszar Unii Europejskiej⁶.

Natomiast należy wskazać, że Prezes Urzędu w decyzji nr DKK-3/2022 z 10 stycznia 2022 r. dotyczącej koncentracji z udziałem Grupy PGE wyjaśnił, że sprzedaż gwarancji pochodzenia odbywa się wyłącznie za pośrednictwem TGE i do jej skutecznej realizacji wymagane jest zawarcie umowy przez dwóch członków RGP będących kupującym i sprzedającym. Nie istnieje możliwość sprzedaży gwarancji pochodzenia poza systemem RGP, ponieważ przeniesienie gwarancji pochodzenia następuje dopiero z chwilą dokonania odpowiedniego wpisu w RGP. Niemniej jednak, zgodnie z komunikatami płynącymi z URE sytuacja ta ma w przyszłości ulec zmianie. Obecnie bowiem trwają prace dążące do rozszerzenia rynku polskich gwarancji pochodzenia o kolejne kraje Unii Europejskiej. Prace te koncentrują się na dostosowaniu zakresu informacji zawartych w polskich gwarancjach pochodzenia do informacji zawartych w gwarancjach pochodzenia z innych krajów Unii Europejskiej. URE oraz TGE wskazują jednocześnie, że dzięki takim zmianom wkrótce możliwa stanie się sprzedaż gwarancji pochodzenia na rynku niderlandzkim. Wskazuje się również, że kolejne działania w tym zakresie, mające na celu dołączenie Polski do Association of Issuing Bodies – międzynarodowego stowarzyszenia zajmującego się rozwojem handlu europejskimi gwarancjami pochodzenia zielonej energii EECS – co pozwoli na ułatwienia i faktyczne rozszerzenie handlu polskimi gwarancjami pochodzenia o kolejne rynki europejskie.

Powyższe może oznaczać, że w chwili obecnej obrót polskimi gwarancjami pochodzenia na rynku unijnym podlega określonym ograniczeniom, co może przemawiać za krajowym zasięgiem tego rynku, przynajmniej do czasu dostosowania obrotu tymi

⁶ Tamże, pkt 121.

gwarancjami do wymogów rynku unijnego. Udział Grupy PGE w rynku tym wyniósł w 2020 r. [tajemnica przedsiębiorstwa] %, a w 2021 r. [tajemnica przedsiębiorstwa] %. Z uwagi na przekształcenia, którym Spółki Projektowe podlegały, Zgłaszający nie posiada danych dotyczących ich udziału w omawianym rynku w 2020 r. Natomiast w 2021 r. ich udział wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %. Wskazać również należy, że obrót gwarancjami pochodzenia energii elektrycznej, po 2030 r., ulegnie zmianie w sposób umożliwiający swobodną sprzedaż na rynku unijnym, na którym udział uczestników koncentracji, będzie niższy niż na rynku krajowym.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r., poz. 367 – dalej także jako „Rozporządzenie w sprawie zgłaszania zamiaru koncentracji przedsiębiorców”):

- rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **horyzontalnym**, jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%,
- rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **wertykalnym**, jest każdy rynek właściwy, jeżeli działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji i jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji (rynek powiązany wertykalnie), oraz udział przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na którymkolwiek z tych rynków przekracza 30 %, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami,
- rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **konglomeratowym**, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania horyzontalne i wertykalne orazw którym którykolwiek z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji posiada

więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym obejmującym terytorium Polski lub jego część.

Mając na względzie powyższe definicje, organ antymonopolowy uznał, iż:

- b) koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na krajowy rynek wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej

Łączny udział uczestników koncentracji w krajowy rynek wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej wyniósł w 2020 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wielkości sprzedaży (w tym udział Grupy PGE ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %, zaś udział Spółek Projektowych należących do Collfield ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %) i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wartości sprzedaży (w tym udział Grupy PGE ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %, zaś udział Spółek Projektowych ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %). W 2021 r. udział ten wyniósł łącznie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wielkości sprzedaży (w tym udział Grupy PGE ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %, zaś udział Spółek Projektowych należących do Collfield ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %) i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wartości sprzedaży (w tym udział Grupy PGE ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %, zaś udział Spółek Projektowych należących do Collfield ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %).

Jak wskazano powyżej, PGE EO, jako swoich największych konkurentów na tym rynku Zgłaszający podał Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu z udziałem ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % w 2020 r. i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % w 2021 r., Tauron Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach z udziałem ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % w 2020 r. i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % w 2021 r. oraz Grupę ORLEN z udziałem ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % w 2020 r. i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % w 2021 r.

- c) koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym na krajowy rynek obrotu hurtowego energią elektryczną

Pomiędzy uczestnikami koncentracji występować będą relacje typu dostawca-odbiorca, bowiem należące do Collfield Spółki Projektowe, będąc producentami energii elektrycznej (rynek wyższego szczebla) mogą sprzedawać tę energię na rzecz Grupy PGE, która działa na kolejnym szczeblu obrotu, tj. na rynku obrotu hurtowego energią elektryczną.

W aspekcie geograficznym, analogicznie jak w przypadku wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej, należy uznać, że rynek obrotu hurtowego energią elektryczną obejmuje obszar Polski. Z jednej strony nie ma bowiem przeszkód, aby energia elektryczna wytwarzana w jednym regionie kraju była kupowana przez odbiorcę z innego regionu. Z drugiej strony istnieją bariery, co najmniej natury technicznej (zbyt mała przepustowość sieci transgranicznych), aby można było uznać, że rynek ten jest szerszy niż krajowy⁷. Na krajowym rynku hurtowego obrotu energią elektryczną oferują wytwórcy (elektrownie, elektrociepłownie) oraz przedsiębiorstwa obrotu, przy czym większość obrotów hurtowych dokonywana jest obecnie poprzez giełdę.

Obok Grupy PGE jako głównych uczestników rynku obrotu hurtowego energią elektryczną można wskazać TAURON Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach, Grupę ORLEN, ZE PAK S.A. z siedzibą w Koninie oraz Grupę PGNiG. Ponadto w rynku tym uczestniczy ok. 415⁸ podmiotów posiadających ważne koncesje na obrót energią elektryczną. Podmioty te mogą prowadzić obrót zarówno hurtowy, jak i dostarczać energię do odbiorców końcowych.

W 2020 r. udział Grupy PGE w krajowym rynku obrotu hurtowego energią elektryczną wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % , zaś w 2021 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %.

Natomiast należy wskazać, że Spółki Projektowe mają zawarte [tajemnica przedsiębiorstwa] umowy sprzedaży energii, co powoduje, że powiązania te obecnie nie zachodzą i nie będą zachodzić w okresie krótkoterminowym. Podkreślenia wymaga, że uczestnicy koncentracji zdecydowaną większość obrotu hurtowego energią realizują na rzecz Towarowej Giełdy Energii. Grupa PGE w latach 2020-2021 r. sprzedała na rzecz TGE [tajemnica przedsiębiorstwa] % wytworzonej przez siebie energii, natomiast Farma Wiatrowa Józwin na rzecz TGE sprzedała w 2020 r. [tajemnica przedsiębiorstwa] % wytworzonej przez siebie energii, w 2021 [tajemnica przedsiębiorstwa]; Farma Wiatrowa Ścieki na rzecz TGE sprzedała w 2020 r. [tajemnica przedsiębiorstwa] % wytworzonej przez siebie energii, zaś w 2021 r. [tajemnica przedsiębiorstwa] % wytworzonej przez siebie energii. Farma Wiatrowa Radzyń w tym czasie [tajemnica przedsiębiorstwa] na rzecz TGE.

W związku z powyższym, przy założeniu, że energia elektryczna wytworzona przez uczestników koncentracji będzie sprzedawana poprzez giełdę, w niniejszej sprawie można

⁷ Decyzje Prezesa UOKiK: z 4 października 2017 r. nr DKK-156/2017, z 7 października 2014 r. nr DKK-131/2014.

⁸ Wg wykazu koncesji w zakresie innym niż paliwa ciekłe zamieszczonego na stronie internetowej URE.

przyjąć, iż rynkiem właściwym, na który planowana koncentracja będzie wywierać wpływ w układzie wertykalnym, jest krajowy rynek obrotu hurtowego energią elektryczną.

Wskazać w tym miejscu należy, że w przypadku powiązań wertykalnych pomiędzy uczestnikami koncentracji występujących na rynkach obrotu energią elektryczną, w ocenie Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie należy uwzględnić specyfikę funkcjonowania podmiotów na tych rynkach, w szczególności fakt, że na krajowym rynku energii elektrycznej zasadniczą rolę odgrywają zintegrowane pionowo grupy kapitałowe, prowadzące działalność na każdym szczeblu obrotu energią – od wytwarzania po sprzedaż detaliczną. W przypadku takich podmiotów, wytworzona energia elektryczna jest sprzedawana poza grupę kapitałową dopiero do odbiorców końcowych. Na potrzeby oceny niniejszej transakcji zasadnym jest porównanie udziałów Zgłaszającego w krajowym rynku wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej z jego udziałami w krajowym rynku obrotu detalicznego tą energią.

Udział Grupy PGE w krajowym rynku wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej w 2020 r. wyniósł **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % pod względem wielkości sprzedaży i ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % pod względem wartości sprzedaży. W 2021 r. udział ten wyniósł ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % pod względem wielkości sprzedaży i ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % pod względem wartości sprzedaży.

Natomiast udział połączonego podmiotu to w 2020 r. ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % pod względem wielkości sprzedaży i ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % pod względem wartości sprzedaży, zaś w 2021 r. ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % pod względem wielkości sprzedaży i ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % pod względem wartości sprzedaży.

Z kolei udział Grupy PGE w krajowym rynku obrotu detalicznego wyniósł w 2020 r. ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** %, zaś w 2021 r. ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** %.

Odnosząc się do krajowego rynku gwarancji pochodzenia, bez względu na wymiar geograficzny tego rynku, nie będzie on rynkiem, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym, bowiem aktualnie udział uczestników koncentracji w tym rynku nie przekracza progu 30%. Jak już podano powyżej udział Grupy PGE w rynku tym wyniósł ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % w 2020 r. oraz ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** % w 2021 r. Natomiast udział Spółek Projektowych należących do Collfield wyniósł w 2021 r. ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** %. W tym miejscu należy wyjaśnić, że w przyjętym modelu obecnie i w przyszłości PGE S.A. **[tajemnica przedsiębiorstwa]**. Alternatywnie, w przypadku PGE EO, **[tajemnica przedsiębiorstwa]**. W przypadku dwóch z trzech Spółek Projektowych należących do Collfield, zawarte umowy **[tajemnica przedsiębiorstwa]**. W przypadku trzeciej, **[tajemnica przedsiębiorstwa]**. Zgłaszający zakłada, że w przypadku tej spółki (i pozostałych

spółek po 2030 r.) wdrożony będzie obecny model, tj. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** – natomiast w żadnym z tych przypadków, obecnie i w przewidywanej przyszłości **[tajemnica przedsiębiorstwa]**.

d) koncentracja wywiera wpływ na następujące rynki w układzie konglomeratowym

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, że w niniejszej koncentracji, występują rynki właściwe, na których Zgłaszający posiada udziały przekraczające próg 40%, tj. m.in.:

- lokalne rynki wydobycia i sprzedaży węgla brunatnego, obejmujące rejon Bełchatowa i rejon Bogatyni,
- lokalne rynki wytwarzania i sprzedaży ciepła obejmujące teren: Rzeszowa, Bydgoszczy, Lublina, Zgierza, Kielc, Gorzowa Wielkopolskiego, Gryfina i Szczecina, Krakowa, Gdańska, Gdyni, Torunia, Wrocławia, Siechnic, Zielonej Góry,
- lokalne rynki dystrybucji energii elektrycznej, na którym prowadzi działalność PGE Dystrybucja S.A., obejmujące obszar województwa lubelskiego, łódzkiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego, małopolskiego, mazowieckiego, podlaskiego i warmińsko-mazurskiego,
- krajowy rynek usług systemowych.

Ocena skutków planowanej koncentracji

Rodzaj decyzji Prezesa Urzędu w postępowaniach antymonopolowych w sprawach koncentracji jest uzależniony od tego, czy koncentracja prowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji, czy też do takiego istotnego ograniczenia nie prowadzi. Jeżeli w wyniku koncentracji konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej, Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na jej dokonanie (art. 18 ustawy antymonopolowej). Jeżeli natomiast w wyniku koncentracji dochodzi do istotnego ograniczenia konkurencji, ale istnieje możliwość zniwelowania tego negatywnego wpływu poprzez nałożenie określonych zobowiązań na stronę (strony) postępowania i te zobowiązania strona (strony) przyjmie, Prezes Urzędu wydaje tzw. decyzję warunkową (art. 19 ustawy o ochronie konkurencji). W przypadku natomiast, kiedy koncentracja prowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji i brak jest możliwości zniwelowania tego negatywnego wpływu poprzez nałożenie określonych zobowiązań na stronę (strony) postępowania lub strona (strony) nie chce przyjąć takich

zobowiązań, Prezes Urzędu zobligowany jest generalnie do wydania decyzji zakazującej dokonania koncentracji (art. 20 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji*). Wyjątkiem będzie sytuacja, kiedy taka koncentracja spełnia przesłanki z art. 20 ust. 2 ustawy *antymonopolowej*, to znaczy, gdy odstąpienie od zakazu dokonania koncentracji jest uzasadnione, w szczególności, gdy koncentracja przyczyni się do rozwoju ekonomicznego lub postępu technicznego lub może wywrzeć pozytywny wpływ na gospodarkę narodową.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest zatem ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Zgodnie z art. 4 pkt 10 ustawy *o ochronie konkurencji* przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%. Należy jednakże podkreślić, że o ile powstanie lub umocnienie pozycji dominującej będzie zawsze prowadziło do ograniczenia konkurencji na rynku, to do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię powstania lub umocnienia pozycji dominującej i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona, a nie wiąże się to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powyższe oznacza, że koncentracja jest dopuszczalna wówczas, gdy nie przeszkadza znacząco skutecznej konkurencji na rynku właściwym, w szczególności w wyniku powstania lub umocnienia pozycji dominującej. Jeżeli natomiast w jej wyniku konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej, organ antymonopolowy zakazuje jej dokonania.

Oceniając rozpatrywaną koncentrację organ antymonopolowy stwierdził, że w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji w wyniku powiązań horyzontalnych i wertykalnych na krajowym rynku produkcji i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej.

Dokonując oceny zasadności wyrażenia zgody na przeprowadzenie niniejszej koncentracji, uwzględniono następujące okoliczności:

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, iż niniejsza koncentracja będzie wywierała wpływ w układzie horyzontalnym na krajowy rynek wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej, w którym łączny udział uczestników koncentracji wyniósł w 2020 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wielkości sprzedaży (w tym udział Grupy PGE ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %, zaś udział Spółek Projektowych należących do Collfield ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %) i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wartości sprzedaży (w tym udział Grupy PGE ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %, zaś udział Spółek Projektowych ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %). W 2021 r. udział ten wyniósł łącznie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wielkości sprzedaży (w tym udział Grupy PGE ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %, zaś udział Spółek Projektowych należących do Collfield ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %) i ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] % pod względem wartości sprzedaży (w tym udział Grupy PGE ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %, zaś udział Spółek Projektowych należących do Collfield ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] %).

Udział ten pozostanie zatem na poziomie przekraczającym próg 40%, z którym ustawa o *ochronie konkurencji* wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej. W opinii Prezesa Urzędu przy ocenie powiązań horyzontalnych w kontekście niniejszej koncentracji decydujące znaczenie ma jednak fakt, iż udział ten wynika z dotychczasowej pozycji rynkowej Grupy PGE, a jego wzrost będzie nieznaczny, nieprzekraczający [tajemnica przedsiębiorstwa]. Po dokonaniu koncentracji jej uczestnicy nadal będą się spotykać z konkurencją m.in. ze strony Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu, Tauron Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach oraz Grupy ORLEN. Powyższe argumenty przemawiają zatem za stwierdzeniem, iż przedmiotowa koncentracja nie doprowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji na krajowym rynku wytwarzania i wprowadzania do obrotu energii elektrycznej.

Planowana transakcja nie będzie miała także znaczącego wpływu na krajowy rynek obrotu gwarancjami pochodzenia, a którym udziały Grupy PGE i Spółek Projektowych należących do Collfield aktualnie nie przekraczają progu 20%.

Koncentracja wywiera także wpływ w układzie wertykalnym na krajowy rynek obrotu hurtowego energią elektryczną. W ocenie organu antymonopolowego, potencjalne powiązania wertykalne wynikające z planowanej koncentracji, dotyczyć będą wyłącznie energii elektrycznej wytworzonej przez należące do Collfield Spółki Projektowe. Z uwagi na fakt, iż szacowany udział tej energii w rynku wyniesie mniej niż [tajemnica przedsiębiorstwa] %, koncentracja ta nie powinna spowodować zagrożeń zarówno dla pozostałych wytwórców

energii elektrycznej (nie ograniczy im w istotny sposób sprzedaży energii pochodzącej z ich źródeł), jak również nie spowoduje zagrożeń dla przedsiębiorców działających na rynku obrotu hurtowego energią elektryczną.

Odnośnie zaś do rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym (wskazanych w punkcie d uzasadnienia), w ocenie Prezesa Urzędu, silna pozycja na tych rynkach Grupy PGE – z uwagi na ich lokalny charakter lub brak związków z rynkami, na które koncentracja wywierać będzie wpływ w układzie horyzontalnym oraz wertykalnym – nie będzie miała w przyszłości istotnego wpływu na te rynki.

Reasumując należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 18 ustawy o ochronie konkurencji.

Wobec powyższego, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. *Kodeks postępowania cywilnego* (j.t. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. *o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* (j.t. Dz. U. z 2020 r., poz. 755), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy *o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 zd. 1 ustawy *o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 *Kodeksu postępowania cywilnego* strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ROBERT KAMIŃSKI – Dyrektor
Departamentu Kontroli Koncentracji*

Otrzymuje:
PGE Energia Odnawialna S.A., Warszawa
Za pośrednictwem pełnomocnika:

